

Προσηλωμένη στον στόχο να είναι εύθυμη

«Ο Κουνενές» του
Κώστα Πρετεντέρη από
το Θέατρο Σκάλα

Σκηνοθεσία: Μαρία
Μανναρίδου Καρσερά
Σκηνικά/ Κοστούμια:
Γιώργος Γεωργιάδης
Παίζουν: Σοφοκλής
Κασκαούνιαν, Άντην
Κυριαζή, Νιόβη
Σπυριδάκη, Μόνικα
Μελέκη, Βασίλης
Παφίτης, Λουκία
Μιχαήλ Μουσαμπλιώτου,
Αριάννα Ιωάννου,
Φοίβος Γεωργιάδης,
Ιωάννα Πολυνείκη

Ως παλιός θεατής του Θεάτρου Σκάλα που έχει δει πολλές από τις παραγωγές του στο φυσικό τους περιβάλλον, έμαθα να υπολογίζω την επιτυχία της παραγωγής συγκρίνοντας τον αριθμό θεατών με τη διάρκεια της ζωής της, δηλαδή με την απόσταση της παράστασης που παρακολουθώ από την πρεμιέρα. Σύμφωνα μ' αυτούς τους υπολογισμούς, «Ο Κουνενές» του Πρετεντέρη πέτυχε, καθώς ο κύριος στόχος που θέτει το Θέατρο Σκάλα είναι να ιδωθούν οι παραγωγές από περισσότερους συμπολίτες του. Όλοι οι άλλοι στόχοι πρέπει να συνυπάρχουν με τον πρώτο, και να μην προσπαθούν να του πάρουν την προτεραιότητα.

Κρατώντας, λοιπόν, γιά χρόνια το χέρι του στον σφυγμό του κοινού του, ο Ανδρέας Μελέκης υπολόγισε ότι η κωμωδία που θ' ανεβεί τη συγκεκριμένη σκοτεινή στιγμή της πραγματικότητάς που ζουν οι θεατές του, πρέπει να είναι εύθυμη. Ούτε υπερβολικά σατιρική και αιχμηρή και οργισμένη, μια και η ζωή μας τελευταία δεν αφήνει πολλά περιθώρια για σατιρική υπερβολή, απαραίτητο συστατικό του είδους. Ούτε υπερβολικά εκλεπτυσμένη και με προτίμηση στο εθνικό χιούμορ, όχι ξενόφερτο. Ακόμα μια προδιαγραφή - όσο πιο κοντά στις μέρες μας είναι γραμμένη η κωμωδία, τόσο πιο μαύρη γίνεται. Κάτι που δεν το θέλουμε τώρα, όπως φαίνεται. Οπότε μια απόσταση χρονική από το σήμερα, ένα βήμα μερικών δεκαετιών προς τα πίσω, μας οδηγεί στη δεξαμενή των γνωστών ελληνικών κωμωδιών των δεκαετιών '50-'70.

Η Μαρία Μανναρίδου Καρσερά μπορεί να έχει κάνει με το Θέατρο Σκάλα Φο, Κοκτό και Ιονέσκο, έχει κάνει όμως και τις πιο εύθυμες από

τις σκηνοθετικές της δουλειές: Σακελλάριο και τώρα Πρετεντέρη:

«Εύθυμη» είναι το πιο κατάλληλο επίθετο για την κωμωδία του Κώστα Πρετεντέρη «Ο Κουνενές». Το έργο πραγματεύεται ένα στέρεο εθνικό χαρακτηριστικό-την υπερπροστατευτικότητα της Ελληνίδας μητέρας και την αβουλία των μαμμόθρεπτων αρσενικών τέκνων. Το τελευταίο από τα θεατρικά του Πρετεντέρη, γραμμένο το 1978, «Ο Κουνενές» σίγουρα διαθέτει εύστοφο κωμικό διάλογο, ένα από τα τρία θετικά χαρακτηριστικά, τα οποία αναφέρει η σκηνοθέτιδα στο σημειώμά της. Όσον αφορά τα άλλα δύο, τη στέρεη σκηνική τεχνική και τις ευρηματικές καταστάσεις, δεν τα είδα στο κείμενο. Η πρώτη πράξη του έργου, μετά από τη ρητή διατύ-

πωση του θέματος, (η δεσποτική στην αγάπη της μητέρα έχει στερήσει από τον σαραντάρη μπεμπέ της την ικανότητα να παίρνει αποφάσεις, περιλαμβανομένης της απόφασης να παντρευτεί την αγαπημένη του), περιέχει κάποιες κινήσεις της υπόθεσης που σύντομα οδηγούνται σε αδιέξοδο, όπως η παρεξήγηση με τον γάμο του κουμπάρου του κεντρικού ήρωα ή οι αβάσιμες υποψίες του «κουνενέ», ότι η αγαπημένη του τα έχει και με κάποιον άλλο. Οπότε το δεύτερο μέρος επιστρέφει στο κύριο θέμα, το οποίο και αναπτύσσει πια ανεμπόδιστα μέχρι το ευτυχές τέλος.

Όλα αυτά όμως είναι δευτερεύοντα, επειδή το βασικό γνώρισμα, για το οποίο και επιλέχθηκε, η κωμωδία του Πρετεντέρη το έχει

-είναι εύθυμη, και η παράσταση της Μαρίας Καρσερά καταφέρνει να είναι εύθυμη σχεδόν σε όλη τη διάρκειά της. Επίμονη προσήλωση στον ίδιο στόχο, τη δημιουργία της ατμόσφαιρας της χαρούμενης ξεγνοιασιάς φανερώνουν όλοι οι συντελεστές της παράστασης. Ο Γιώργος Γεωργιάδης, ο σκηνογράφος και ενδυματολόγος του έργου, έλαβε, όπως φαίνεται, την πλήρη ελευθερία από τη σκηνοθέτιδα να επιλέξει τα μέσα που θα οδηγήσουν στη δημιουργία χαρούμενης ατμόσφαιρας.

Στην πρώτη πράξη υπερπροβάλλεται και αποδίδεται με ποπ τεχνολογία το μοτίβο «αυτοκίνητο» μια και ο πρωταγωνιστής διαθέτει επιχείρηση εμπορίας αυτοκινήτων. Στη δεύτερη πράξη χρωματίζεται το εσωτερικό του αστικού σπιτιού. Τα γυναικεία κοστούμια χαροποιούν τις ηθοποιούς που τα φοράνε, η αφίσα και το πρόγραμμα προετοιμάζουν τους θεατές για το διασκεδαστικό θέαμα.

Οι ηθοποιοί μπορεί να μην έχουν στη διάθεσή τους κείμενο εφάμιλλο του «Μιας πεντάρας νιάτα», δεν έχουν λεπτές ψυχογραφίες να αποδώσουν, έχουν όμως κωμικούς διαλόγους με αστείες ατάκες σωστά τοποθετημένες από τον έμπειρο κωμωδιογράφο Πρετεντέρη στις κορυφώσεις των σκηνών. Η Μόνικα Μελέκη και ο Σοφοκλής Κασκαούνιαν πρωταγωνιστούν σ' αυτές τις κορυφώσεις, με τη Λουκία Μιχαήλ να συμπρωταγωνιστεί στις σκηνές της και με όλο τον θίασο να παίζει όσο κωμικά μπορεί ο καθένας. Πιστεύω πως η παρουσία της Άντης Κυριαζή στο δυναμικό του Σκάλα μπορεί να αξιοποιηθεί και σε άλλου είδους ρεπερτοριακές επιλογές.

Νόνα Μολέσκη

nona.moleski
@phileleftheros.com

